

Forbedrede avlsværdital for eksteriør

Kjell Johansson og Emma Carlén (NAV/Växa Sverige), Anders Fogh (NAV/VFL) og Elina Paakala (NAV/Faba)

Forbedrede avlsværdital for eksteriør blev offentliggjort 3. november. Den væsentligste ændring er, at bedømmelser af svenske køer i senere laktationer nu også indgår i avlsværditalene. Det betyder at sikkerheden på avlsværditalene stiger, især for køer.

Kåringer i 2. og 3. laktation

Avlsværditalene for eksteriør er baseret på kåring af køer foretaget af afkomsinspektører i Danmark, Finland og Sverige. Tidligere indgik kun kåringer af 1. kalvskøer fra Danmark og Sverige, samt kåringer af køer i alle laktation fra Finland i avlsværditalene for tyre. I avlsværditalene for køer indgik desuden kåringer af danske køer i 2. og 3. laktation. Nu indgår alle kåringer af køer i 1.-3. laktation fra alle lande i avlsværditalene for både køer og tyre – se tabel 1.

Tabel 1. Datagrundlag for avlsværdital for eksteriør- tidligere og nu

	Tyre		Køer	
	Tidligere	Nu	Tidligere	Nu
Danmark	1	1-3	1-3	1-3
Finland*	1-10	1-3	1-10	1-3
Sverige	1	1-3	1	1-3

* For finske køer, som er bedømt i 4. laktation eller senere, anvendes i dag den seneste kåring i stedet for kåringer i 3. laktation

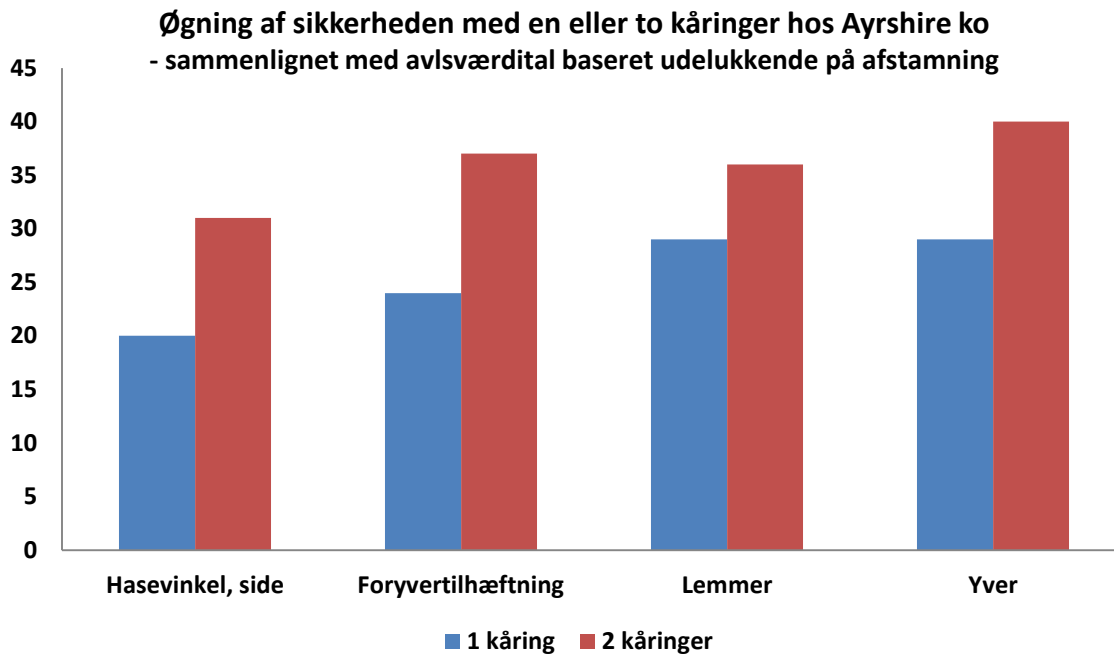
Antallet af køer, som er kåret i senere laktationer, varierer meget mellem lande og racer. Andelen af kåringer fra senere laktationer er højest (38 %) hos finsk Ayrshire og lavest hos SRB (5 %).

Inddragelsen af kåringer i senere laktationer betyder, at det nu er muligt at beskrive de lineære eksteriøregenskaber mere detaljeret. Det skyldes, at der nu findes avlsværdital for eksempelvis yverdybde i både 1., 2. og 3. laktation på de enkelte tyre – se faktaboks.

Mere sikre avlsværdital

Kåringerne i senere laktationer kan bidrage med ny information om hvilke køer, der har stærke yvere. Resultaterne viser dog, at mængden af ny information er meget begrænset. En anden årsag er, at sikkerheden på avlsværditalene øges. Dette er tilfældet for svenske køer, hvor kåringer i senere laktationer ikke tidligere har indgået.

Figur 1 viser eksempler på betydningen af kåringer i senere laktationer på sikkerheden for en finsk Ayrshire ko. Kåring i første laktation øger således sikkerheden med omkring 25 % i forhold til udelukkende afstamning. En yderligere kåring i 2. eller 3. laktation øger sikkerheden med omkring 10 %. Den første kåring, som oftest i 1. laktation, er dermed stadig den vigtigste for sikkerheden. Samtidig bliver eksteriøret i senere laktationer forbedret, selvom køerne kun bliver kåret i 1. laktation, fordi det i høj grad er de samme gener, der påvirker for eksempel yverdybden i første og senere laktationer.

Figur 1. Stigning (%) i sikkerhed for avlsværdital for eksteriør hos finsk Ayrshire ko ved brug af information fra en eller to kåringer i forhold til kun afstammingsinformation.

Udover anvendelse af kåringer fra senere laktationer er der også foretaget andre forbedringer. Der vil derfor forekomme lidt større ændringer i avlsværditalene som offentliggøres i november 2014 end sædvanligt. Sammenhængen mellem nye og tidligere avlsværdital for kropskapacitet, lemmer og yver er således omkring 0,97-0,98 for tyre og 0,94-0,98 for køer. De største ændringer er for lemmer hos RDC, hvor sammenhængen er 0,94.

Her finder du avlsværditalene

Alle indeksene for eksteriør, også på laktationsniveau, er offentliggjort på søgesiden "NAV søgning på tyre" - se landbrugsinfo.dk/malkekvaegavl under søgning på tyre

Faktaboks

Beregning af avlsværdital for lineære eksteriøregenskaber, samt procedure for sammenvejning af lineære egenskaber til avlsværdital for kropskapacitet, lemmer og malkeorganer.

